

Vad tycker kubaner om USA-kontakterna?

Sujatha Fernandes

De tycker både ock. Ungdomar ser fram emot bättre ekonomi, som egenföretagare och konstnärer och andra som verkar ha bra möjligheter att dra nytta av USA-kontakterna. Äldre kubaner – framför allt de statligt anställda – verkar i större utsträckning tro att de kommer att ha negativ verkan.

Efter Obamas första uttalande 17 december 2015 var de mer ambivalenta inför kommande förändringar. ”Vi måste se till att det inte blir en ny Zanjon-pakt” sa en äldre afrokubansk kvinna, med hänvisning till kubanska befrielsearméns kapitulation 1878 efter 10 års krig mot

spanska kronan. Många trodde att det skulle bli både försämringar och förbättringar. Ett år senare har en del hänt.

Turismen från USA har ökat med 77 procent. Kontrakt finns att bygga femstjärniga hotell, turistorter, golfbanor. Google och andra storbolag har kommit för att diskutera investeringar. Egenföretagandet inom turistnäringen har ökat, liksom inom konst- och nöjesbranschen.

Ungdomar har välkomnat de möjligheter som öppnas men de äldre statsanställda har inga fördelar av turismen, och ser mer nackdelar, framför allt de ökande inkomstskillnaderna.

Det handlar inte bara om turistindustrin utan också i jordbruket finns högre löner, både i statliga, kooperativ och privata. Men de är inte lika höga som inom turistnäringens privatföretag.

Det finns också en hudfärgsaspekt, mörkhyade kubaner har färre släktingar utomlands som kan skicka pengar, och har ofta sämre bostäder och svårt att hyra ut rum. Traditionella medelklassområden som Vedado har fördelar av att kunna hyra ut rum till turister och öppna restauranger i hemmen. Även längs de stora gatorna i Centro Habana finns marknad och möjligheter av känt slag. Och mer verksamheter riktade till kubaner, som på Reinagatan där det finns många små privata butiker, som för att klä och fotografera brudar. En innehas av en kvinna som prostituerade ihop startkapitalet.

Många fruktar en turistinvasion från USA och utländsk kontroll över kubanska företag, som före revolutionen. De talar om nykolonialism och USAs gamla dröm att Kuba ska tillfalla dem som ett moget äpple faller till marken. Andra talar om att det socialistiska systemet kommer att urgröpas inifrån.

Översättning Eva Björklund

Källa The Nation 160209